

MŽP vypořádává na sedm stovek připomínek k návrhu novely zákona o obalech, aby ji mohlo předložit vládě. Podle posledních průzkumů zálohování podporuje více než 80 % populace

25.1.2024 - | Ministerstvo životního prostředí ČR

Ministerstvo životního prostředí přijalo více než 700 připomínek k návrhu novely o zálohování, která má zavést zálohování nápojových obalů.

Podněty míří zejména na vztah návrhu k evropské legislativě, k tomu, jak by měl fungovat budoucí provozovatel zálohového systému nebo k dopadům na financování odpadového hospodářství obcí a příspěvků na jeho provoz. Vypořádání jednotlivých připomínek zabere přibližně měsíc.

„Ročně se u nás na trh dostane zhruba 1,8 mld. kusů PET lahví a dalších 0,8 mld. kusů plechovek. Mimo tříděný odpad skončí přibližně každá pátá PET lahev, a u plechovek dokonce tři ze čtyř. Navíc samotné třídění neznamena automaticky recyklaci, u plastů je poměr zhruba poloviční a u hliníku jen něco přes čtvrtinu. To jsou základní důvody, proč má smysl zavést zálohování pro tento typ nápojových obalů, díky kterému bychom měli být schopni do roku 2029 získat k recyklaci 90 % všech prodaných obalů,“ vyjmenovává **ministr životního prostředí Petr Hladík**.

Zálohový systém počítá s postupným náběhem nejdříve od poloviny roku 2025. Pak by měl během zhruba čtyř let od zavedení dosáhnout cíle zpětného odběru 90 % hmotnosti plastových nápojových lahví a kovových nádob na nápoje uvedených na trh. Dnes už třídění přes kontejnery naráží na své limity a míra zpětného odběru stagnuje. To v praxi znamená, že by do stávajícího systému bylo potřeba investovat, respektive přijít s dalšími způsoby sběru odpadů, protože jen samotné zahuštění sběrné sítě, která je již dnes na hranici kapacity, by pravděpodobně nedokázalo naplnit cíl pro rok 2029. Cílem zálohování je stávající systém vhodně doplnit, nikoliv ho poškodit.

Jedním z limitů, na které naráží třídění přes žluté kontejnery, je to, že ne všechny vytríděné PETky jsou v takové kvalitě, aby se z nich dala vyrobit opět lahev na nápoj. Dnes se jejich velká část využije například na výrobu dětských plen, kobereců nebo textilu pro automobilový průmysl. Naopak zálohový systém má zaručit recyklaci obalového odpadu v potravinářské kvalitě.

„Z pohledu bezpečnosti potravin je naprosto zásadní čistota recyklovaného materiálu, která má zajišťovat ochranu potravin. To by běžně tříděný plastový odpad z mechanické třídičky nemusel splňovat ani po inovaci zařízení. Obalový odpad, který může být kontaminován, není možné použít pro výrobu obalů pro potraviny. I to je jeden z důvodů, proč zálohování podporujeme. Je ale důležité nastavit systém efektivně tak, aby náklady na zálohování neměly mít dopady na konečné spotřebitele. Ti by měli zaplatit navíc pouze zálohu, která jim při vrácení obalu v prodejně bude vyplacena zpět,“ uvedl **ministr zemědělství Marek Výborný**.

Díky zálohování se budou třídit a recyklovat obalové materiály tak, aby se z plechovek opět staly plechovky a z plastových lahví zase plastové lahve. PET lahve je možné recyklovat zhruba sedmkrát až desetkrát. Obaly vyrobené z kovů je možné recyklovat teoreticky donekonečna, podobně jako je

tomu v případě skla.

„Ministerstvo zdravotnictví prostřednictvím krajských hygienických stanic zabezpečují zdravotní nezávadnost materiálů přicházející do styku s potravinou. Proto považují za zásadní, aby se při recyklaci vytríděných materiálů, které mají být použity v potravinářství, zachovávala zdravotní nezávadnost. Považují za důležité, aby se PET určený pro recyklaci do nových PET lahví sbíral odděleně od ostatního plastu, tak aby PET nemohl být kontaminován znečišťujícími látkami. V tomto smyslu vnímám současný systém sběru plastů ve žlutých kontejnerech za nedostatečný pro naplnění možnosti opětovné recyklace PET lahví. Za Ministerstvo zdravotnictví vítám zavedení zálohování PET lahví, neboť naplňuje požadavek na zamezení kontaminace PET lahví znečišťujícími látkami z dalších vytríděných plastů,“ uvedl **náměstek ministra zdravotnictví Václav Pláteník**.

Vedle toho se se zálohováním sníží počet plastových lahví a plechovek, které každoročně končí nejen v černých popelnicích, ale také v okolí silnic, na ulicích, v městských parcích nebo přímo ve volné přírodě. S náklady na úklid těchto odpadů nesou především obce, které na něj vynakládají nezanedbatelné peněžní prostředky. Přitom ve volné přírodě se PET lahev rozkládá asi 100 let, plechovka asi 50 let. Omezení jednoho ze zdrojů tzv. litteringu tak přinese pozitivní dopady nejen pro životní prostředí, ale i pro hospodaření obcí a kvalitu života jejich obyvatel.

*"Hlavní město má platné usnesení, že je pro nás zavedení zálohovacího systému do budoucna žádoucí a počítáme s ním. Ze zkušeností **ze zahraničí víme, že zavedení zálohování má pozitivní vliv na čistotu v ulicích. Turisticky exponované metropoli, jako je Praha, by to jistě velmi pomohlo,**"* říká náměstkyně primátora hlavního města Prahy pro životní prostředí a klimatický plán Jana Komrsková.

Z výsledků Komunikační analýzy Evropa a klima agentury STEM z loňského listopadu vyplývá, že určitě a spíše pro zavedení systému zálohování je 83 % populace. To, že obaly nebudou pohozené v příkopech a v přírodě si od zálohování slibuje téměř dvě třetiny obyvatel České republiky (61 %), jak potvrdil výzkum agentury Focus-agency.cz v listopadu a prosinci loňského roku. Podle odpovědí bude zálohování motivovat k vyššímu vracení zálohovaných obalů (56 %), odrazovat od odhazování do příkopů a černých popelnic (53 %) nebo zajistí vyšší recyklaci materiálu (43 %).

Z výsledků Komunikační analýzy Evropa a klima agentury STEM z loňského listopadu vyplývá, že určitě a spíše pro zavedení systému zálohování je 83 % populace. To, že obaly nebudou pohozené v příkopech a v přírodě si od zálohování slibuje téměř dvě třetiny obyvatel České republiky (61 %), jak potvrdil výzkum agentury Focus-agency.cz v listopadu a prosinci loňského roku. Podle odpovědí bude zálohování motivovat k vyššímu vracení zálohovaných obalů (56 %), odrazovat od odhazování do příkopů a černých popelnic (53 %) nebo zajistí vyšší recyklaci materiálu (43 %).

https://www.mzp.cz/cz/news_20240125_MZP-vyporadava-na-sedm-stovek-pripominek-k-navrhu-noveho-zakona-o-obalech-aby-ji-mohlo-predlozit-vlade-Podle-poslednich-pruzkumu-zalohovani-podporuje-vice-nez-80-populace